

INOVOVANÉ UČEBNÉ OSNOVY ZO SLOVENSKEHO JAZYKA A LITERATURY

Hodinová dotácia

Ročník	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Predmet iŠkVP	Slovenský jazyk a literatúra- povinný	Slovenský jazyk a literatúra- povinný	Slovenský jazyk a literatúra- povinný	Slovenský jazyk a literatúra- povinný
Časová dotácia povinná + voliteľná	9+0 týždenne	8+0 týždenne	7+1 týždenne	7+1 týždenne

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti, a to na úrovni ústnej i písomnej.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. Jazyk slovenský na 1. stupni základnej školy má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú v 1. ročníku ZŠ a v ďalších ho prehľbujú. K hlavným aspektom rozvíjania už získaných jazykových zručností a návykov patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry. V rámci zložky čítanie a literárna výchova by sa mal dôraz klásť na čítanie s porozumením, verbálnu a neverbálnu komunikáciu. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám a prostredníctvom nich k materinskému jazyku. Písanie je základným nástrojom gramotnosti. Na hodinách písania sa žiaci učia, precvičujú naučené tvary písmen a číslic s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad.

Slohová výchova je založená na verbálnej i neverbálnej komunikácii. Učiteľ na hodinách slovenského jazyka v rámci komunikácie môže využívať poznatky napr. tvorivého písania.

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania),
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči,
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej,
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma,
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka,
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme,
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa,
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme,
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej).

Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávanie, písanie, čítanie a počúvanie.

1. ročník

Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v tomto ročníku je osvojenie si kódu grafického zápisu reči, naučiť žiakov písať a čítať. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme pre tento ročník formulovať nasledovné špecifiká: Jazyková a slohová zložka – žiaci sa oboznamujú s grafickým zápisom reči a postupne si osvojujú schopnosť čítať a písať. Väčší dôraz sa kladie nielen na schopnosť prepísať a odpísať texty, ale aj na samostatné tvorivé písanie. Produktívne činnosti súvisiace s písaním zaradíme postupne s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú len s obmedzeným množstvom gramatických a pravopisných pravidiel, napr.

žiak rozlišuje vety podľa začiatku a ukončenia, vety prečíta so správnou intonáciou. V slohovej zložke dbáme na to, aby žiaci ústne komunikovali, primerane si rozvíjali slovnú zásobu a maximálne využívali zaužívané konvencie.

Čítanie a literárna výchova – žiaci si osvojujú schopnosť čítať, neskôr čítať s porozumením. Pri čítaní literárnych textov si postupne uvedomujú ich estetické hodnoty. V prvom ročníku systematicky podporujeme rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

- Rozprávanie - žiaci si rozširujú aktívnu slovnú zásobu, primerane používajú komunikačné konvencie, zdokonaľujú svoj ústny prejav rozprávaním krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov vyžadujeme od nich aj správnu výslovnosť.
- Počúvanie - žiaci si uvedomujú, že počúvanie je neoddeliteľnou súčasťou vzájomnej komunikácie. Počúvajú svojho komunikačného partnera (žiaka, učiteľa, inú osobu) a získané informácie využívajú v následnej komunikácii.
- Čítanie - zručnosť čítať žiaci nadobúdajú postupne. Základnou požiadavkou je dosiahnutie určitej úrovne kvality techniky čítania. Postupne na základe individuálnych schopností žiakov vyžadujeme aj čítanie s porozumením.
- Písanie - základnou požiadavkou získania primeranej zručnosti písania žiakov je zapamätať si všetky tvary tlačенých aj písaných písmen, odpísať a prepísať text.

Obsah učiva v 1. ročníku členíme do troch období: prípravné, šlabikárové a čítankové.

2. ročník

Špecifickým cieľom výučby spisovného jazyka v druhom ročníku je osvojenie si prvotných princípov jazykového systému. Žiaci sa začínajú oboznamovať s gramatickými a jazykovými pravidlami. Výrazne sa zdokonaľujú v technike čítania a písania, ako aj v čítaní s porozumením. Oboznamujú sa so samostatnou tvorbou textu.

Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci sa začínajú osvojovať teoretické vedomosti o jazykových pravidlách a systéme jazyka. Uplatňujú jazykové pravidlá v písomnom prejave, nielen pri odpise a prepise, ale tiež pri veku primeranej jazykovej analýze textu. Dbajú na rozvoj komunikačných kompetencií a kladú dôraz na hovorenú reč.

Čítanie a literárna výchova - žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, zapamätajú si určené literárne pojmy, vnímajú estetickú stránku literárneho diela. Na primeranej úrovni uskutočňujú obsahovú analýzu textu, čítajú s porozumením, identifikujú informácie uvedené priamo v texte.

V druhom ročníku systematicky podporujeme u žiakov rozvoj všetkých komunikačných zručností.

Sústredíme sa predovšetkým na: • Rozprávanie - zautomatizovanie primeraného používania komunikačných konvencií. Zdokonaľovanie spôsobilostí samostatného rozprávania a rozprávania podľa predlohy. Žiaci postupne nadobúdajú skúsenosti pri ústnej prezentácii výsledkov svojej práce a pri riešení rôznych úloh.

• Počúvanie - žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedú reprodukovať počuté informácie. Od žiakov vyžadujeme porozumenie inštrukciám učiteľa pri riešení úloh. • Čítanie - žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme od nich reprodukovanie informácií, ktoré sú uvedené v texte priamo podľa otázky formulovanej učiteľom. Pri čítaní literárnych textov si žiaci uvedomujú podobnosť textov v niektorých ich charakteristikách. Na základe tejto podobnosti sa pokúsia vysvetliť význam literárnych pojmov. • Písanie - žiaci sa zdokonaľujú v písaní správnych tvarov všetkých písaných písmen.

Postupne zvyšujeme požiadavky na písanie samostatných viet podľa zadania a na samostatnú tvorbu textov.

V druhom ročníku je vyňaté učivo o neúplnej vete.

3. ročník

Špecifickým cieľom jazykového vyučovania v treťom ročníku je zvládnutie učiva, zameraného na pravopisné pravidlá. Žiaci získavajú základné poznatky o jazykovom systéme slovných druhov, zvlášť ohybných slovných druhov. Intenzívna pozornosť sa venuje práci s textom. Žiaci rozlišujú slohové útvary: rozprávanie, opis, oznámenie, správa a i. Zvyšujeme požiadavky na čítanie s porozumením a na samostatnú tvorbu textov podľa zadania.

Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka - osvojenie si základných pravopisných pravidiel a kľúčových pojmov o jazykovom systéme, slovných druhoch na elementárnej úrovni. Nadobudnutie spôsobilosti ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa predlohy alebo zadania. Napísať krátke útvary podľa špecifického zamerania učiva.

Čítanie a literárna výchova - zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu určených literárnych pojmov, estetické vnímanie literárneho diela, obsahová analýza textu na primeranej úrovni, čítanie s porozumením. Identifikácia informácií priamo uvedených v texte, formulovanie otázok k týmto informáciám a identifikovanie informácií uvedených v texte nepriamo.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme v tomto ročníku formulovať nasledovné špecifiká:

• Rozprávanie - žiaci dokážu rozprávať samostatne a podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh. • Počúvanie - žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedú formulovať otázky k informáciám zadaným v prezentovanom texte. Od žiakov vyžadujeme, aby porozumeli nielen inštrukciám učiteľa pri riešení úlohy, ale aby nadobudli aj spôsobilosť vyžiadať si chýbajúce informácie. • Čítanie - žiaci sa zdokonaľujú v technike

čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme porozumenie informáciám, ktoré sú v texte uvedené nepriamo na základe otázky formulovanej učiteľom. Žiaci triedia texty podľa ich vlastností.

- Písanie - žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne tvoria krátke texty podľa zadania učiteľa.

4. ročník

Vo štvrtom ročníku sa systematizuje učivo z jazykového systému. K ohybným slovným druhom sa postupne pridávajú neohybné slovné druhy. Žiaci si osvojujú ďalšie pravidlá slovenského pravopisu. V priebehu celého školského roka intenzívne pracujú s textami, zameriavajú sa na porozumenie ich obsahu a pomenovanie ich základných vlastností. Zvyšujú sa požiadavky na kvalitu vytvorených textov v hovorenej aj písanej podobe.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra formulujeme nasledovné špecifiká: Jazyková a slohová zložka - rozširovanie poznatkov o jazykovom systéme, slovných druhoch. V slohu sa zameriame na zautomatizovanie používania pravopisných pravidiel v písomnom prejave žiakov. Zdokonaľujeme u žiakov spôsobilosti vedieť ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa zadania, predlohy a samostatne tvoriť písomne texty.

Čítanie a literárna výchova - u žiakov sa zameriame na zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu ďalších určených literárnych pojmov, na estetické vnímanie literárneho diela a obsahovú analýzu textu na primeranej úrovni. Pri čítaní s porozumením žiaci identifikujú informácie uvedené v texte priamo aj nepriamo a formulujú otázky k týmto informáciám.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra formulujeme nasledovné špecifiká:

- Rozprávanie - žiaci disponujú spôsobilosťou samostatne rozprávať a rozprávať podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh. Odpovedajú na otázky zamerané na prezentované informácie.
- Počúvanie - žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k prezentovanému textu. Snažia sa porozumieť inštrukcii učiteľa pri riešení úlohy a vedia si vyžiadať chýbajúce informácie. Formulujú inštrukcie k práci so spolužiakom, pri skupinovej práci.
- Čítanie - žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, predovšetkým v porozumení čítaného textu a v technike čítania so správnou intonáciou a dôrazom na prednes. Vedia porozumieť informáciám, ktoré sú v texte uvedené priamo aj nepriamo podľa otázky formulovanej učiteľom.
- Písanie - žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne píšú texty podľa zadania učiteľa.

OBSAH VYUČOVACIEHO PREDMETU

Jazyk slovenský sa v 1. ročníku člení na dve veľké zložky čítanie a písanie. Jazyková a slohová zložka nie sú vzájomne oddelované, ale tvoria integrálnu súčasť vyučovania materinského jazyka (v osnovách sú formálne vyčlenené kvôli prehľadnosti). Písanie je organicky spojené s jazykovou a slohovou zložkou. V 1. ročníku sa vyučuje súbežne s čítaním a literárnou výchovou. Pre nácvik, upevňovanie a zmechanizovanie písomných návykov

žiacov nie je určená časová dotácia, lebo je to v kompetencii učiteľa. Treba však dbať na to, aby písanie bolo zakomponované do vyučovania v súlade s preberaným jazykovým učivom. Pri tematických celkoch sa neuvádza časová dotácia. Učiteľ je kompetentný určovať a upravovať si dotáciu hodín podľa podmienok v danej triede.

· V procese vyučovania materinského jazyka v 1. ročníku je potrebné zvládnuť určité kompetencie v daných oblastiach:

- Poznávacie a rečové kompetencie : perцепčno- motorické zručnosti, pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti, analytické a tvorivé zručnosti, verejná prezentácia textu a verejný prejav a v neposlednom rade komunikačné zručnosti.

· V procese vyučovania materinského jazyka v 1. ročníku je potrebné zvládnuť aj určité jazykové pojmy :

- Písanie : samohlásky, dvojhlásky, spoluhlásky, arabské číslice, písmená- písané, tlačené, malé, veľké

- Zvuková stránka jazyka : slabiky, slová, delenie hlások na samohlásky- spoluhlásky- dvojhlásky, samohlásky (krátke a dlhé), spoluhlásky (tvrdé a mäkké) len v informačnej podobe, rozlišovacie znamienka (dĺžeň, mäkčeň, vokáň, bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka), melódia vety (oznamovacia, rozkazovacia, opytovacia), slabikotvorné hlásky, výskyt a výslovnosť ä

- Syntaktická / skladobná rovina : jednoduchá veta, triedenie viet podľa obsahu.

- Sloh : pozdravy, oslovenie sa, predstavenie, privítanie, prosba, želanie, poďakovanie, ospravedlnenie, vyjadrenie súhlasu a nesúhlasu, blahoželanie

· Obsah čítania a písania sa v 1. ročníku delí do troch oblastí:

- Prípravné obdobie

- Nácvikové (šlabikárové) obdobie

- Čítankové obdobie

2. až 4. ročník :

Výsledkom tvorivej spolupráce učiteľ – žiak je správne používanie jazyka a jeho uplatňovanie v praktickom živote aj v písomnom prejave. Tento proces by sa mal diať automaticky bez toho, aby si žiak uvedomoval zákonitosti stavby jazyka a jeho usporiadania.

Učivo je vytvorené na základe vyčlenenia :

- poznatkov z písania
- jazykových javov z oblasti zvukovej stránky jazyka a pravopisu, lexikológie, morfológie a syntaxe
- javov v slohovej výchove zameraných na komunikatívnosť, ktorej obsahom je:
 - reprodukcia prečítaného textu (dodržiavať správne dýchanie a artikuláciu, osvojiť si výslovnostnú normu, reprodukovať umelecký i vecný text)
 - beseda o prečítanom texte (adekvátne komunikovať, vyjadrovať sa verbálnou i neverbálnou formou, verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor)
 - rozprávanie (zapamätať si potrebné fakty a definície, vysvetliť podstatu osvojených javov, jazyková analýza textu, zdramatizovania kratšieho prozaického alebo básnického textu, adekvátna forma komunikácie)
 - slohová (verbálna) a neslovná (neverbálna) komunikácia
 - poznatkov z čítania a literárnej výchovy

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE:

1.ročník:

Percepčno-motorické zručnosti:

1. čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike,
2. odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti:

1. zapamätať si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi,
2. v písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 1. ročník ZŠ.

Analytické zručnosti:

1. fonologické schopnosti – analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky, identifikácie rýmu a aliterácií,

2. v prípravnej etape nácviku čítania vedieť analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť prvú hlásku slova. Ovládanie detailnej analýzy slova podriaďiť postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam žiakov v šlabikárovom (návčičnom) období, a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová.

Tvorivé zručnosti:

1. porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh),
2. porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu),
3. dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner,
4. zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text. Žiaci si rozdelia úlohy z textu a snažia sa zahrať krátky príbeh z textu. Dbáme na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav:

1. pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka 1. ročníka ZŠ,
2. osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov,
3. reprodukovať umelecký text (doslovne, podrobne, stručne). Ak učiteľ spozoruje, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť básničku alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne alebo aby ho podrobne zreprodukoval.

Komunikačné zručnosti:

1. adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu,
2. vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu,
3. naučiť žiaka verejne sa prezentovať a obhájiť si vlastný názor.

2. až 4.ročník

Technika čítania a verejná prezentácia textu

- 1) Na základe predchádzajúcej prípravy správne, plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu po príprave texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané skúsenostiam žiaka.
- 2) Pri hlasnom čítaní dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť.
- 3) Výrazne čítať kratšie úryvky z literatúry pre deti a mládež.

- 4) Výrazne recitovať básne, úryvky z prózy.
- 5) Pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovať priamu reč.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- 1) Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- 2) Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.

Analytické a interpretačné zručnosti

- 1) Zostaviť osnovu prečítaného textu.
- 2) Určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu.
- 3) Prerozprávať obsah prečítaného textu.
- 4) Vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu.
- 5) Vyhľadávať, identifikovať v literárnych textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy.
- 6) Pri jednoduchom rozbere literárnych textov používať literárne pojmy.
- 7) Hodnotiť postavy literárneho diela, určiť ich vzájomný vzťah.
- 8) Odlišovať prozaické a básnické texty.
- 9) Odlišovať umelecké a náučné texty.

Tvorivé zručnosti

- 1) Zreprodukovať a zdramatizovať časť rozprávky, poviedky alebo povesti.
- 2) Na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh vo forme rozprávania, dramatizácie a ilustrácie.
- 3) Napísať krátky prozaický útvar.
- 4) Tvoriť jednoduché rýmy.
- 5) Inscenovať kratší dramatický text.

Informačné zručnosti

- 1) Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.
- 2) Budovať si vlastnú knižnicu.
- 3) Naučiť žiaka poznať a používať jazykové slovníky a príručky (platí od 2. ročníka ZŠ a na primeranej úrovni).

PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Metódy a formy práce

Stratégie vyučovania kladú nároky na samostatnosť, tvorivosť a organizáciu učiteľa. Využívanie stratégií umožňuje učiteľovi úspešne vyučovať a žiakovi úspešne sa učiť.

Učiteľ si formy a metódy vyberá a používa podľa svojho výberu tak, aby boli variabilné, aktivizujúce, tvorivé a humanizujúce. Správne zvolenými metódami a formami práce vytvára atmosféru, v ktorej sa žiak môže učiť bez strachu a stresu, podnecuje prirodzenú zvedavosť, motivuje k aktívnemu učeniu, podporuje sebahodnotenie, aby žiak poznal svoje prednosti i chyby, vytvára podmienky pre úspešnosť každého žiaka ako i pozitívnu pracovnú atmosféru.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov prepredmet.

Pri výučbe Slovenského jazyka a literatúry využívame najmä:

- motivačné rozprávanie a rozhovor / aktivizovanie poznatkov a skúsenosti žiakov /
- didaktické hry / seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti /
- problémová metóda
- rozprávanie / vyjadrovanie skúsenosti a aktívne počúvanie /
- demonštračná metóda / demonštrácia predmetov, javov, činností /
- dramatizácia / rozvoj vnímania, predstavivosti, pevnej vôle, prežívania /
- výklad a vysvetľovanie učiva
- prezentačná metóda
- inovatívna metóda, metóda otázok a odpovedí
- samostatná práca žiakov /s učebnicou, pracovným zošitom, počítačom, internetom /
- skupinové, projektové, zážitkové, dialogické vyučovanie, práca vo dvojici
- skúšanie / ústne, písomné, praktické /
- návšteva knižnice, výstav, účasť na literárnych a recitačných súťažiach, ...

UČEBNÉ ZDROJE

1. ročník

- Šlabikár, Čítanka
- Písanie- Pracovný zošit 1-5 (Písanky s pretlačou)
- Písanie- Cvičný zošit (Písanka s liniatúrou)
- Čítacie kartičky
- Pexeso (obrázková abeceda)
- Časopisy pre deti
- Iné vhodne zvolené texty
- Manipulačné pomôcky
- IKT využiteľné v rámci predmetu
- Iné materiálno- technické a didaktické pomôcky

2.ročník

- Učebné didaktické pomôcky – kartičky, obrázky, pracovné listy ...
- Literárne a detské časopisy
- Mimočítanková literatúra
- Slovenský jazyk pre 2. ročník - učebnica, Slovenský jazyk - pracovný zošit
- Čítanka pre 2. ročník
- IKT využiteľné v rámci predmetu

3.ročník

- Slovenský jazyk pre 3. ročník - učebnica, Slovenský jazyk - pracovný zošit
- Čítanka pre 3. Ročník
- Literárne a detské časopisy
- Mimočítanková literatúra
- IKT využiteľné v rámci predmetu
- Učebné didaktické pomôcky

4. ročník

- Slovenský jazyk pre 4. ročník ZŠ / učebnica a pracovný zošit /,
- Čítanka pre 4. ročník ZŠ
- detské časopisy, knihy z knižnice, slovníky / synonymický, frazeologický /,
- Pravidlá slovenského pravopisu,
- Krátky slovník slovenského jazyka,
- Slovník spisovnej výslovnosti,
- encyklopédie, odborná a metodická literatúra,
- didaktické prostriedky, internet, svojpomocne zhotovené pomôcky
- IKT využiteľné v rámci predmetu

HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 22/2011z 1. mája 2011.

Začlenení žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 22/2011z 1. mája 2011

PERCENTUÁLNA STUPNICA HODNOTENIA PÍSOMNÝCH PRÁC

100 - 90%	1
89 – 80%	2
79 – 50 %	3
49 – 36 %	4
35 – 0 %	5

Diktáty – stupnica:

0 – 1 chyby	1
2 – 4 chyby	2
5 – 7 chýb	3
8 – 9 chýb	4
10 a viac	5

Počet kontrolných diktátov :

1. ročník – výstupný diktát
2. ročník - 10
3. ročník -10
4. ročník -10

PRIEREZOVÉ TÉMY

Osobnostný a sociálny rozvoj
Základy rodinnej výchovy. Správna životospráva. Rodičovská láska a jej význam. Starostlivosť o zdravie. Každodenná hygiena. Vzťahy v rodine. Správna výživa. Dobré a zlé vlastnosti človeka. Práva dieťaťa. Zdravie a šport. Láska a úcta k rodičom a starším ľuďom.
Výchova k manželstvu a rodičovstvu:
Rodinná výchova. Rodičovská láska a jej význam. Vzťahy v rodine. Práva dieťaťa. Láska a úcta k rodičom a starším ľuďom.
Environmentálna výchova
Správanie ku zvieratám. Význam pôdy pre život. Význam prírody pre človeka. Energia a zdroje energie. Likvidácia odpadu. Ochrana prírody. Voda a jej využitie. Vplyv techniky na životné prostredie. Zber liečivých rastlín.
Mediálna výchova

Práca s detským časopisom. Druhy umenia a pestovanie vzťahu k divadelnému umeniu.
Multikultúrna výchova
Zoznamovanie sa s kultúrou iných národov, národností a etnických skupín. Vzájomné rešpektovanie jednotlivých kultúr.
Ochrana života a zdravia
Práva dieťaťa. Správna životospráva. Starostlivosť o zdravie. Každodenná hygiena. Správna výživa. Zdravie a šport.

Učebné osnovy

1. ročník	Dotácia: 9 + 0
Tematické celky	
Prípravné obdobie Rozprávať podľa obrázka. Sluchovo rozlišovať hlásky a slabiky v slove. Určovať počet slov vo vete. Písať tvary veľkých tlačných písmen. Správne artikulovať a vyslovovať všetky hlásky. Predstaviť sa. Počúvať a porozumieť informácii od učiteľa. Šlabikárové obdobie Poznať a vedieť prečítať všetky písmená. Rozlišovať písmená tlačené, písané, malé a veľké. Spájať hlásky do slabík. Čítať slová po slabikách. Chápať význam prečítaného slova. Čítať vety. Rozlišovať vety podľa interpunkčných znamienok. Písať všetky tvary písaných písmen	

v správnom sklone a so správnou veľkosťou. Odpis a prepis písmen, slabík, slov, viet a textu.

Čítankové obdobie

Poznať pojem báseň, hádanka, rozprávka, nadpis, autor, ilustrácia. Vedieť odpovedať na otázky viažuce sa k textu. Odlíšiť reč postáv v dramatizovanom texte. Písať vety a krátke texty podľa diktovania. Napísať správne svoje meno a priezvisko. Písať vetu s veľkým začiatočným písmenom. Vedieť pozdraviť, osloviť dospelých aj spolužiakov. Zvítať sa, rozlúčiť sa, poprosiť, poďakovať, ospravedlniť sa, zablahoželať. Rozumieť tomu, čo učiteľ alebo žiak hovorí.

2. ročník	Dotácia: 8 + 0
Tematické celky	
Slovenský jazyk Hláska a písmeno. Rozlišovacie znamienka. Delenie hlások. Slabiky. Veta. Sloh Pozdrav. Oslovenie a predstavenie sa. Tykanie. Vykanie. Privítanie. Rozlúčenie. Prosba, želanie. Poďakovanie. Ospravedlnenie – ústne, s vysvetlením. Súhlas. Nesúhlas. Blahoželenie – ústne, písomne. Súkromný list. Pohľadnica. Tvorba otázok – žiadosť o informáciu. Rozhovor . Telefonický rozhovor – (začiatok a koniec). Opis predmetu. Opis ilustrácie. Nadpis a nápis. SMS, e-mail. Čítanie a literárna výchova Text. Báseň. Nadpis. Autor, spisovateľ/spisovateľka. Čitateľ. Kniha, knižnica. Ilustrácia. Hádanka. Ľudová pieseň. Vyčítanka. Rozprávka. Bábkové divadlo. Zdrobnenina. Noviny. Časopis.	

3. ročník	Dotácia: 7 + 1
Tematické celky	
Slovenský jazyk Abeceda. Slabikotvorné hlásky l, í, r, ř. Obojaké spoluhlásky. Vybrané slová. Podstatné mená. Prídavné mená. Slovesá. Synonymá. Antonymá. Zámená. Číslovky. Sloh List. Oslovenie. Podpis. Osnova. Úvod. Jadro. Záver. Časová postupnosť. Oznam. SMS email. Korešpondenčný lístok. Inzerát. Reklama. Druhy reklamy. Pozvánka. Opis. Odsek. Vizitka. Čítanie a literárna výchova Literatúra pre deti. Poézia. Próza. Verš. Odsek. Ľudová slovesnosť. Pranostika. Ľudová rozprávka. Prirovnávanie. Autorská rozprávka. Hlavná postava. Vedľajšia postava. Príslovie. Porekadlo. Povest'. Hlavná myšlienka.	

4. ročník	Dotácia: 7 + 1
Tematické celky	

Slovenský jazyk

Tvorenie slov predponami. Pravopis a výslovnosť predponových odvodenín. Pravopis ďalších vybraných slov. Geografické názvy s i/í a y/ý po obojakej spoluhláske. Delenie hlások na znelé a neznelé. Spodobovanie na konci slova, uprostred slova, na hranici slov. Pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfematickom švíku, hranici slov. Priama reč, uvádzacia veta, úvodzovky. Ohybné a neohybné slovné druhy. Gramatické kategórie podstatných mien, prídavných mien, sloves. **Sloh**

Umelecký a vecný text. Kľúčové slová. Osnova v umeleckom a náučnom texte (písomne). Tvorivé písanie. Diskusia. Názor. Opis osoby (ústne, písomne). Interview (cieľený rozhovor). Reprodukcia rozprávania. Časová postupnosť deja. Plagát.

Čítanie a literárna výchova

Náučná literatúra. Diagramy a grafy. Umelecká literatúra divadlo, divadelná hra rozhlas, televízia, film, kino. Prepojenie literatúry s filmovou, televíznou a divadelnou tvorbou. Dialóg. Mimojazykové prostriedky (gestikulácia, mimika). Kapitola. Bájka. Komiks. Pojmové mapy

Predmet je spracovaný presne v rozsahu stanovenom ŠVP, bez ďalších úprav. Štandardy predmetu sú uvedené v príslušnom ŠVP zverejnené na adrese www.minedu.sk alebo www.statpedu.sk v sekcii Štátny vzdelávací program. Vzdelávací štandard SJL – 1.stupeň ZŠ: <https://www.minedu.sk/data/att/23818.pdf>